

kadınların sesi

ilerici kadınlar derneği yayın organıdır

MAYIS 1976
YIL : 1 SAYI : 10

1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI VE EMEKÇİ KADINLAR

Toplumların yaşamında öyle günler ve olaylar vardır ki gün geçtikçe unutulmaları bir yana gitgide daha bir anlamlı ve unutulmaz olurlar. İşte, 1 Mayıs bu günlerden biridir. Çünkü 1886'da tekelleşen burjuvazinin insafsız sömürüsüne karşı 600 000 kadın-erkek Amerikalı işçinin 8 saatlik işgünü için ilk başkaldırı ve genel greve gidiş günüdür. Daha sonra bu istem uluslararası bir nitelik kazandı ve 1889'da II. Enternasyonal (Uluslararası İşçi Cemiyeti)in Kuruluş Kongresi 1 Mayıs'ın dünya işçilerinin dayanışma günü olmasına karar verdi.

O günden bu yana 1 Mayıs, dünyanın birçok yerinde İşçi Bayramı olarak kutlanıyor. Ülkemizde ise, işçilerin uluslararası dayanışmasından korkan parababaları 1925'den beri bu günü «Bahar ve Çiçek Bayramı» olarak yutturmaya çalışıyorlar. Fakat birçok emekçi artık 1 Mayıs'ın önemini ve anlamını biliyor.

56 yıl sonra ilk kez DİSK'in öncülüğünde, 1 Mayıs kitlesel bir şekilde kutlanacak. B ugüne bizler, emekçi kadınlar ve emekçi eşleri olarak mutlaka katılmalı, sesimizi yükseltmeliyiz. Emekçi kadınların demokratik hakları, ülkede can güvenliğinin sağlanması, evlat acısına son verilmesi için bu iktidarın çekilmesini, halktan yana demokratik bir iktidarın kurulması istemini haykırmalıyız. Unutmayalım, demokrasi, barış ve toplumsal ilerleme için mücadele birlik içinde, Kadın-Erkek omuz omuza mücadele ile gerçekleşir.

1 Mayıs İşçi Bayramı tüm emekçilere kutlu olsun...

BAŞYAZI

23 Nisanlar Gerçek Bayramlar Olmalı

23 Nisan 1920 Ulusal Kurtuluş savaşımızın ve bağımsızlığımızın kazanılmasında en önemli günlerden biridir. Bu savaş emekçi halkımızın, kadınıyla çoluğu çocuğu ile canı bahasına sıkıntısı, açlığı yokluğu bahasına, emperyalist saldırganlara karşı verilmiştir. 23 Nisan bu yolda, egemenliğin halka ve dolayısıyla meclislere ait olduğunu ve bağımsızlığımızın belgelendiği ve çocuklara armağan edildiği bir gündür. Bu yüzdendir ki 23 Nisan denilince aklımıza çocuklarımız ve ulusal bağımsızlığımız gelir.

Çocuklar ülkemizde sadece bugün hatırlanır. Yılın geri kalan 365 günü, onlar yine okuldan, yeterl beslenmeden, barınmadan, giyinmeden, sağlık olanaklarından yoksundurlar. Bugün Türkiye'nin 3000 köyünde okul yoktur. Her yıl, doğan 1000 çocuktan 155'i yetersiz beslenmeden ölmektedir. Sağ kalan diğerlerini ise, mutlu ve güvenlikli bir gelecek DEĞİL, emperyalist ülkelere ödenecek 2500'er lira borç beklemektedir.

Ulusal bağımsızlığımızı kazandığımız günün 56. yılında ise. bu bağımsızlığımızı tehlikeye düşüren yeni yeni ikili anlaşmalara imzalar atılmaktadır. Bir karış toprağı olmayan yoksul köylülerimize ve aç çocuklarına toprak reformu uygulanmazken elin yabanına Amerika'lara 35 MİLYON metre kare toprağımızı bu anlaşmalarla kiraya veriyoruz. Bu kiralık topraklarda sadece Amerikalıların anlayabileceği ve kullanabileceği cihazları ve silâhları bulunduran üsler kuruludur. Bu üslerde halkımızın geleceğini ağır bir tehlike altına sokan atom-başlıklı füzeler vardır. Amerika bu çıkarlarına karşılık bize 250 milyon dolar hibe ediyor üstelik. Bu bile, kimsenin çıkarı ve yararı olmadan kimseye iyilik yapmayacağı günümüzde, canımız bahasına kazanılan toprakların kaç milyon karşılığında emperyalist güçlere yeniden hibe edildiğini anlatmaya yeter.

Daha doğmamış çocuklarımızın geleceğini tehdit eden, ülkemiz toprakları üzerinde atom-başlıklı füzeler bulundurarak, halkımızı ağır tehlikelere sokan, lokmamızdan keserek silâhlanmaya hız verdiren bu ikili anlaşmalar feshedilmelidir.

23 Nisan'lar ne kadar metre kare vatan toprağının yabancı devletlere kiralandığını değil; Çocuklarımız için o yıl kaç okul, kaç yuva, kaç çocuk bahçesi, kaç sağlık tesisi, kaç spor sahası yaptığımızın dökümünün yapıldığı günler olmalıdır. Bizler 23 Nisan'larda çocuklarımızın hala ne kötü şartlarda yaşadığını sergilemekten çok geleceğimiz olan bayramsız çocuklarımız için neler yapmamız gerektiğini saptamalı ve davranmalıyız.

Çocuklarımızın mutlu, özgür ve yarınına güvenle bakarak yaşayabileceği, sadece ve sadece çocukların imtiyazlı olacağı, savaşsız ve sömürüsüz bir dünya hazırlamak için İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ'nde el ele verelim.

HER İŞ YERİNDE KREŞ İÇİN EMEKÇİ ANALAR SAVAŞ AÇIYOR

İşverenlerin yasa dışı tutumu, analığı, biz çalışan kadınlar için işkence yapıyor.

Yasalar 100 den fazla kadının çalıştığı iş yerlerinde bir yaşına kadar çocuklarımızın bakılacağı, 300 den fazla kadının çalıştığı işyerlerinde ise yedi yaşına kadarki çocuklarmızın bakılacağı çocuk yuvalarının açılması işverenlere zorunlu kılmıştır. Ama işverenler bu yasayı uygulamıyor. Çünkü onlar bir tek yasa tanıyorlar. Hep daha çok kâr, daha çok sömürü. Onların çocuklarına İsviçreli dadılar bakar, ama biz çocuğumuzu nereye bırakırmışız, çocuklarımız nasıl yetişirmiş umurunda bile değildir. Tersine bizim çıkarlarımızdan yana olan bazı yasaları bile ayak altına alırlar. Ta ki biz haklarımızı korumak ve genişletmek için birleşip onlara karşı güçlü bir mücadele verinceye kadar.

İŞ VERENLERE DAVA AÇALIM..

Derneğimiz hukukçulara danışarak her işçi kadının bu yasayı uygulamayan eski ve yeni işverenine karşı maddî ve manevî tazminat davası açma hakkı olduğunu saptamıştır. Öte yandan derneğimizin birkaç ay önce başlattığı araştrma sonucu, 100 den fazla kadın işçi çalıştırdığı halde emzirme odası ya da kreş bulunmayan yüzlerce işyeri saptanmıştır. Bunlar kamu oyuna ilân edilecektir.

Bu işyerlerinde çalışan onbinlerce kadın bugüne kadar çocuklarını ya özel kreşlere veya konu komşuya baktırarak, ceplerinden yüzbinlerce lira ödemişler, ya da evde yaşlı bir büyükanneyle veya yalnız bırakıp işe gitmiş, işten dönünceye kadar binbir türlü üzüntü çekmişlerdir. Akılları hep çocuklarında olduğundan kimi makineye saçını, elini kaptırmış, dişliler arasında parçalanmış, kimi eve bir an önce döneyim derken araba altında can vermiştir. Ya çocuklar... anası işte olduğu sıra araba altında kalan, yanan, evden kaçan, çete kuran, kaçak sigara satan çocukların haberleri hergün gazetelerde boy boy çıkar. İşverenlerin bize ve çocuklarımıza tutumu budur işte.

Bu tutum dolayısıyle çalışan anaların ve onların çocuklarının uğradıklar maddî ve manevî kayıpların tümünü telafi etmek imkânı yok. Ne var ki, açacağımız tazminat davalarıyla işverenlerden bizi uğrattıkları parasal ve manevî kayıpların küçük de olsa bir kısmını geri alabilir ve bundan böyle onları yasalara uymaya zorlayabiliriz. İlerici avukatlar bu davaları ücretsiz olarak takip etmeyi kabul etmişlerdir. Devrimci sendikalar da kadın emekçilerin bu haklı girişimlerini destekleyecek, dava açan kadınların iş güvenliğini sağlamak için mücadele edeceklerdir. Tazminat davalarını açmak için gerekli dilekçeler derneğimizce sağlanacak, gerekli bilgi ve yardım sağlanacaktır.

İşverenlere açacağımız tazminat davaları her iş yerinde kreş mücadelemizde önemli bir adım olacaktr.

Her iş yerinde kreş için emekçi anaları, sendikaları ve hukukçuları savaşım vermeğe çağırıyoruz.

İlerici Kadınlar Derneğinin grevde bulunan çeşitli işyerleri ile yaptığı röpörtajı aşağıda sunuyoruz:

HER GREV SINIFSAL BİLİNCİ GETİRİR

röportaj

PDK (PRES, DÖKÜM, KROM)

«Ben burada üç çocuğumla beraber grevdeyim. Kaybedecek birşeyim yok!»

— Grevinizde sizi ziyaret ve başarı dilemeye geldik.

— Hoş geldiniz, çok memnun olduk.

— Ne zamandan beri grevdesiniz?

— 90 günden beri.

— İşyerinizde kaç kadın var? Kadınlar da grevi aktif olarak destekliyorlar mı?

— Burada biz 28 kadınız. Erkeklerle beraber sonuna kadar mücadele etmeye kararlıyız. Kadın memurlar da bizimle grevdeler. Patron grevi kırmak için her yola baş vuruyor. Önce lokavt ilân etti. Söktüremeyince iş akdimizi fesh etti. Ama biz bunun kanunsuz olduğunu biliyoruz.

— Sendikanız bu durumda ne yapıyor?

— Sendikamız MADEN-İŞ hakkımızı en iyi şekilde koruyor. Sonunda kazanacağımıza inanıyoruz.

— Hayriye arkadaş, kaç yıldır çalışıyorsun? Ne gibi zorluklarla karşılaşıyorsun?

— Vallaha dertlerimiz çok. 20 yaşındayım. 8 yıllık işçiyim. Çocukluğumu bilmeden hayata atıldım. Şimdi evliyim. 1 çocuğum var. Çocuğumu bırakacak kreş-yuva olmadığı için mecburen anneme götürüyorum, geceleri alıyorum. Çok zor ama çare yok. Sadece kocamın maaşıyla geçinemeyiz.

Yaşlı bir teyzeye sorduk:

— Teyzeciğim sizin yaşınız epey var. Grevi nasıl karşılıyorsunuz?

— Ben burada üç çocuğumla beraber grevdeyim. Kaybedecek birşeyim yok. Biz yaşlılar çocuklarımız için, gençler için buna katılıyoruz. Benim emekliliğime iki yıl var. Ama ben de sonuna kadar arkadaşlarla beraberim.

ÜMRANİYE PTT FABRİKA MÜDÜRLÜĞÜ

İlknur Yaman ve Ayşe Erenoğlu arkadaşlar bir ayı aşkın bir süredir grevde olduklarını söylediler.

— Neden grev yapıyorsunuz?

Aynı zamanda temsilci olan İlknur arkadaş yanıtladı bu soruyu:

— Aylıklarımıza zam, sosyal haklar, yiyecek, yakacak, yol parası istiyoruz. İsteklerimiz arasında iş garantisi de var. Daha önce iş garantimiz vardı. Fakat patron kaldırmak istedi. Bu durumda Sendikamız Yeni Haber-İş'in her yönlü desteğiyle grevimizi sürdürüyoruz.

— Burada kaç kadın arkadaş var?

— 41 kadın çalışıyor.

PTT Fabrikasındaki arkadaşlara, Dernek olarak çeşitli konularda seminerlerimize katılmak isteyip istemediklerini sorduğumuzda şöyle cevap verdiler:

— Elbette katılmayı isteriz. Hatta grev çadırında verilirse daha iyi olur.

«Elbette seminerlerinize katılmayı isteriz. Hatta grev çadırında verilirse daha iyi olur.»

BAYRAK FABRİKASI

— Arkadaşlar sizin yeni greve çıktığınızı duyduk. Başarılar dileriz.

— Sağolun, hoşgeldiniz.

İsminin Azize Altınbaş olduğunu öğrendiğimiz arkadaşla konuştuk bir süre:

— Kaç yıldır çalışıyorsun?

— 11 yıldır işçiyim.

— Çalışma şartlarında ne gibi değişiklikler istiyorsunuz?

— Düzenli bir çalışma istiyoruz. İş yerimizde daha önce sendika yoktu. Bir zorlukla karşılaştığımızda sorup akıl danışabileceğimiz bir yer olsun istiyorduk. Şimdi Sendikalı olmamız bize güven veriyor. Sendikalarda biz kadınlar da çalışmalıdır. Çünkü kadın kendi sorunlarını erkekten daha iyi bilir ve hakkını korur.

— Azize arkadaş, pahalılık konusunda ne düşünüyorsun?

— Bir pazara çıktığımda hiç bir şey alamıyorum. Elimize geçen para çok az. Hakkımızı almak için greve çıkıp, buraya çadır kurmuşuz. Hepimizin desteği olmalı ki hakkımızı alalım.

— 20 yılda emeklilik konusunda fikrin ne?

— Çalışmaya senelerimi verdim. Ne çocukluğumu bildim, ne gençliğimi biliyorum. Bunun için bu konu çok önemli. 18 yaş öncesi çalışma mutlaka sayılmalı.

Kamile Karaca arkadaş ise ülkemizde kadınların çoğu için önemli olan bir sorunu dile getirdi:

— Tahsilim yok. Adıyaman'dan geldim. Bizde kızları okula yollamazlar. 5 kardeşiz. Abim İstanbul'a gelince ben de gelmek istedim. Köyde rahat değildim. Fakir her yerde fakirdir. İmkan bulsaydım okumak isterdim.

Bu işyerinde çalışan işçi arkadaşların çoğu çocuk yaşında ve sigortasız çalışıyorlar. Daha şubat öncesine kadar haftalıkları 175 liraymış.

Şimdi ise 210 TL.sı.

Yeni 13 üne basan Hülya Demirci kardeşimiz şöyle diyor:

— Babam ilkokul öğretmeni. 2500 TL. maaş alıyor. Evde 8 kişiyiz. Köydeki babaanneme de para gönderiyoruz. Para yetmediği için ben de çalışmak zorundayım.

«İş yerimizde daha önce sendika yoktu. Şimdi sendikalı olmamız bize güven veriyor.»

GELECEĞİN UMUDU OLAN ÇOCUKLARIMIZ 23 NİSAN SİZİN BAYRAMINIZ !

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramında bakalım çocuklarımız nasıl bayramı kutladılar (ettiler)

Şehirde; babasız 9 yaşındaki Hüseyin bayramı bir öğünlük harçlığını çıkarmak üzere, yüzbinlik arabaları silmek için yalvararak kutladı.

Küçük Nurcan'sa, okullardaki, anlamsız pahalı kıyafetleri yaptırabilen yaşıtlarına imrenerek ve ailesinin durumundan ezilerek buruk bir gün daha yaşadı.

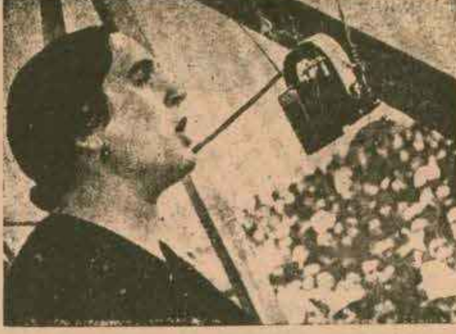
ÖRNEK ALACAĞIMIZ

KADINLAR

Demokrasi ve Özgürlük Mücadelesinin Yılmaz Savaşçısı

DOLORES İBARRURİ "LA PASİONARİA"

Dünya Demokratik Kadınlar Federasyonu ONUR BAŞKANI

1895 yılında İspanya'nın Gallarta bölgesinde doğan İbarruri, tüm bireyleri maden işçiliği yapan bir ailenin kızıydı. Okumaya meyli olmasına rağmen ekonomik nedenlerin elvermemesi yüzünden ancak 15 yaşına kadar okuyabildi. Üç yıl süreyle patronların evlerinde hizmetçilik yaptı. Ve bu sıralarda bir işçi ile evlendi. Sonsuz öğrenme tutkusu, onu önce işçilerin yoksulluğunun. kaynağını araştırmaya yöneltti. Ve bu yoksulluğun, insanların kurduğu ve yine insanlar tarafından yıkılabilen bir düzen yüzünden doğduğunu kavradı. Bu andan itibaren kendilerini ezen düzene karşı işçi sınıfının verdiği savaşa katıldı. 1917 de İspanya'da krallığın yıkılmaya yüz tuttuğu ve işçi grevlerinin çoğaldığı bir sırada İbarruri işçi sınıfının örgütleri içinde çalışmaya başlamıştı bile. Artık mitinglere toplantılara katılarak geniş halk yığınları önünde konuşmalar yapıyordu. 1931 de krallık yıkıldı ve yerine cumhuriyet kuruldu. Fakat İspanya tam olarak demokrasiye geçememişti. Devrimcilere karşı baskılar sürüyordu. İbarruri de bir çok kereler tutuklandı bu yüzden. Ama mücadelesinden yılmadı. 1933 de Almanya'da Hitler'in başa geçmesiyle İspanya'da da faşizm baş gösterdi. İşçilerin ayaklanmaları binlerce ölüyle bastırılıyordu. 1933 de Dünya Savaş ve Faşizm aleyhtarı Kadınlar örgütünün uluslararası kongresine delege olarak katıldı. Şubat 1936 seçimlerinde Halk Cephesi adayı olarak milletvekili seçildi. Artık, geniş halk kitleleri İbarruriyi, La Pasionaria (İhtiras Çiçeği) adıyla tanıyor ve yoksullar, ezilmişler ona bir kurtarıcı gözüyle bakıyorlardı. Ama bu durum çok sürmedi. Karşı Devrimci güçlerin demokrasiyi yıkma girişimlerinin sonucunda iç savaş patlak verdi. Faşist Hitler ve Mussolininin de desteklediği bu savaş boyunca İbarruri, cephelerde, ateş yağmuru altında askerlerle beraberdi. Ve üstünde bombalar patlarken radyoda halkına «Faşizmi ezeceğiz,» diye bağırıyordu. Fakat iç ve dış düşmanların amansız bir destek sağladığı faşist Franko çetesine karşı Halk cephesi yenilgiye uğradı. Ama İspanya halkı yenilmedi. La Pasionaria ve diğer devrimcilerin tüm baskı ve şiddet yöntemlerine karşı mücadeleleri sürdü ve sürüyor. Evet, İspanya yaşıyor, İspanya Savaşıyor, zafere dek!

TBMM Açılış Yıldönümü. Bugün Egemenlik ve Çocuk Bayramı

Eğlenin yavrularım eğlenin. Gülün oynayın, koşun, bağırın. Egemen bir ülkede özgür ve mutlusunuz. O kadar özgür ve mutlusunuz ki; kazara aklınıza vatanınızda dalgalanan çok yıldızlı bir yabancı bayrağa bakarak kuşku girerse içinize, savcı yapışabilir yakanıza niye bu kuşkuya düştünüz diye. Ve şayet küçücük çıplak ayaklarınızla koskoca İstanbul sokaklarında yatacak yer bulamıyor da kapı diplerine kıvrılıyorsanız yüreğiniz hiç kararmasın; 23 Nisan Egemenlik ve Çocuk Bayramı sizler içindir.

Eğlenin yavrularım eğlenin. Gülün oynayın, bağırın, koşun. Egemen bir ülke de özgür ve mutlusunuz. On yaşınıza kadar bin tanenizden dörtyüzellinizi mezarlıklara mı götürüyorlar. Büyük kentlerin gecelerinde dar ve karanlık sokaklarda sizi on liraya satanlar mı var? Köylerde okulsuz, bakımsız ve papuçsuz inekleri mi güdüyorsunuz? Aman sakın savcı çok kızar bu sözlere. Egemen ve özgür olduğunuzu inkâr sayılır bu. Sınıfı sınıfa düşürmek suçundan gece yarısı alınıp cellâtlara verilirsiniz.

Eğlenin yavrularım eğlenin! Gülün oynayın, koşun, bağırın. Egemen bir ülkede özgür ve mutlusunuz. Babanız on liraya harç mı çekiyor bir inşaatta, köyde ağa yanaşması olarak mı çalışıyor boğaz tokluğuna? Gazete mi dağıtıyor sabahın kör karanlığında? Bir de babanızın harç çektiği binaların yüksekliğine bakın. Ağaların ton ton pamuk balyalarına bakın ve gazetelerin büyük rotatiflerine. Onların içinde ve gölgesinde yaşayan çocuklar, sizlerin kardeşleridir. Özgürlük ve egemenlikte eşitsiniz onlarla. Hele şehitlik payesi en çok sizler içindir.

Eğlenin yavrularım eğlenin. Gülün oynayın, koşun, bağırın. Egemen bir ülkede özgür ve mutlusunuz.

Çetin ALTAN

Emekçi Kadın

1975-DÜNYA KADINLAR YILI

Dünya kadınlar yılında

Yaban Ellerdeki Emekçi Kadınlarımız

Yurdumuzdaki işsizlik nedeniyle Avrupa'nın gelişmiş kapitalist ülkelerinde, ekmek paralarını çıkarmak, yani yaşamlarını sürdürebilmek için önemli bir kısmı kadın olan 1 milyona yakın yurttaşımız mücadele etmektedir. Yadel'lerde çalışmak zorunda bırakılan, hem emekçi hem de kadın olarak ikili bir sömürüye maruz kalan kadınlarımız bir de yabancı işçi olmanın acısını çekiyorlar. Yabancı dil bilmemek, eğitimsizlik gibi nedenlerle en düşük ücretlerle çalıştırılıyor, işten atılma tehlikesiyle daha fazla yüzyüze geliyorlar. Yani daha fazla sömürülüyorlar. Ayrıca eşlerinden ve çocuklarından çok uzaklarda yıllarca ayrı kalmaktadırlar. Yabancı bir ülkede böylesi zor koşullarda çalışan, en kötü konutlarda yaşayan kadınlar, erkekler ve onların anayurtta bıraktıkları eşleri, çocukları çeşitli ruhsal sarsıntılar geçirmekte ve bölünmüş aileler önemli bir toplumsal sorun olmaktadır. Bölünme felâketinden kurtulabilmiş ve çocuklarını yanlarına aldırmış aileler ise kreş, yuva v.b. gibi sorunlarla birlikte çocuklarının eğitim sorunlarıyla karşı karşıyadırlar. Bugün Avrupada çalışan işçilerimizin çocuklarının büyük bir kısmı ne Türkçe ne de yabancı dilde doğru dürüst eğitim görememektedirler.

İşte böyle özel sorunları da olan yurt dışında çalışan kadınlarımız Avrupadaki çeşitli ülkelerde —İngiltere, Almanya, Belçika, Hollanda vb.— kadın birlikleri kurdular. Bu birlikler 5 Ekim 1975 de kurulan Avrupa Türkiyeli Kadınlar Federasyonunun (ATKF) çatısı altında birleştiler. ATKF Frankfurt'ta yapılan ilk kongresinde Dünya Demokratik Kadınlar Federasyonuna katılma kararı aldı. 1975 de Berlin'de toplanan Dünya Kadınlar Kongresine çağrılı olarak katıldı. ATKF nin çatısı altında birleşerek eşitlik, ilerleme, barış için mücadele eden kadınlarımızın sorunları genelde tüm kapitalist ülkelerde yaşayan kadınların ortak sorunudur. Bu sorunlarımızın çözülmesi için tüm dünya kadınları birlikte mücadele etmeli ve dayanışmalıyız.

FAŞİZAN BASKILAR ARTIYOR

İzmir Şubemizden üç üyemiz bir pazar yerinde kreş sorununu içeren bir bildiri dağıtırlarken göz altına alınmışlardır. Bunlardan birisi ise polis tarafından karakola götürülmüş, çeşitli hakaretler edilmiş ve dövülmüştür.

Egemen güçlerin bu baskısını şiddetle kınarken, bu zorbalıkların gözümüzü yıldırmayacağını ve kadınlarımızın örgütlenmesini engelleyemiyeceğini tüm kamu oyuna bildiririz.

Çoban Ahmet, 11 yaşında, Alfabesiz, okulsuz oyunsuz, eğlencesiz bir 23 Nisan geçirdi. Haberi bile yoktu Çocuk Bayramından

23 Nisan'ın önemini belirten parlak nutukları dinleyen Hasanlar var geleceğe balon satarak umutla bakan!

Hergünü bayram, geleceğe umutla bakan Hasanlardan biri de milyarder fabrikatör SERİN Beyin oğlu HASAN SERİN'di.

20 yılda emeklilik yasası dururken neden birçok kadını sefalete sürükleyecek boşanma yasası çıkarılıyor ?

İKİ YASA İKİ ÇÖZÜM

Bir yıl önce biz kadınları ilgilendiren iki yasa tasarısı vardı. Bunlardan biri olan 20 Yılda Emeklilik yasası adeta unutturuldu. Aradan bunca zaman geçtiği halde yetkililerden bu konuda hiç bir haber çıkmadı. Oysa kadınların 20 yılda emekliliği, yılların ağır yükünü omuzlarında taşımış emekçi kadınlar için gerekli bir yasadır. Ancak bu yasa meclislerde kabul edilen şekilde çıkarılacaksa hiç çıkmasın daha iyi. Zira hatırlanacağı gibi bu tasarıda kadınların 18 yaşına kadar olan çalışma süreleri göz önüne alınmıyor, ücretlerin % 60'ı üzerinden aylık bağlanıyordu. 20 yılda emeklilik yasasının düzenlenmesini isteyen Derneğimiz bu amaçla bildiriler dağıttı, imza kampanyası açtı ve toplanan bu imzalar Meclise yollandı. Yine de ses yok yetkililerden.

BOŞANMA YASASI

Kadınların 20 yılda emekliliği bekleyedursun, biz kadınları ilgilendiren ikinci bir yasanın çıkarılması için çalışmaların yapıldığı ve pek yakında bu yasanın meclislerde kabul edileceği haberini duyduk. Bu yasa boşanma yasasıdır ki boşanmanın kolaylaştırılmasını amaçlamaktadır.

Elbette boşanmanın kolaylaştırılması karşı çıkılacak bir yasa gibi görünmemektedir. Yıllarca uzayan boşanma işlemleri iki tarafın da eziyet çekmesine sebep olmaktadır. Ne var ki toplumumuzda kadınların büyük çoğunluğunun durumunu da görmemezlikten gelemeyiz. Kadınlar her türlü koşullarda ezilme-horlanmaya, kocasının başka kadınla yaşamasına rağmen hala boşanmayı göze alamıyorsa sebebi, kadının kocasına ekonomik bağımlılığıdır. Bir işte çalışmamasıdır. Bunun yanında bir de boşanmış kadına iyi gözle bakılmaması gibi toplumsal değer yargıları ağır basmaktadır.

Bütün bunlardan dolayı kadınlar aç kalıp, kötü gözle bakılmaktansa boşanmamayı yeğ tutmaktadırlar.

Eğer boşanmayı kolaylaştıracak yasa çıkacaksa, devlet kocasından ayrılan kadına ya iş bulmalı ya da işsizlik sigortası bağlamalıdır. Yoksa, birkaç kocanın gönlünü hoş etmek için hiçbir dayanağı olmayan, bu yüzden de ayrılmayı göze alamayan kadınları sefalete sürükleyecek yasalar çıkarılmamalıdır.

Sorunlarımızın Gerçek Çözümleyicisi Olalım

Kadınların dünya çapında güçlenen eşitlik, barış, ilerleme mücadelesi haklı hedeflerini her ulustan, her kattan tüm insanlara kabul ettirdi.

Türkiye'de de gelişen kadın hareketinin ilerici talepleri kitlelere mal oluyor. Geçen günlerde gazetelerde yer alan TEKSİF Sendikasının kadın işçiler için düzenlediği eğitim seminerinde de doğru istekler sıralanmış! «Eşit işe eşit ücret», «kadınların sendikalarda aktif olması,» «Temsilcilik görevini üstlenmek,» gibi haklı önerileri doğrultusunda her çabayı destekleriz. Fakat bu seminerin düzenleyicilerinden olan Amerikalı Emanuel Boggs'un CİA ajanı olduğu haberi bu konunun daha bir dikkatle incelenmesini gerektiriyor.

Eğer kadın haklarının gerçek savunucuları isek, Teksif Seminerlerinde sıralanan bu taleplerin hayata geçirilmesi doğrultusunda isteklerimizde ısrarlı olmalı bu taleplere bizzat iş yerlerimizde sahip çıkmalıyız.

Biz emekçi kadınlar için tek ve gerçek içtenlik ölçütü bu söylenenlerin gerçekleştirilip gerçekleştirilmeyeceğidir.

Şubelerimiz

Şişli Şubesi :
Emniyet Mah. Taşkent Sok. 12/2 Çeliktepe
Kartal Şubesi:
Çınar Sok. Yakacık Sok. No: 20
Antalya Şubesi:
Saray Cad. Celâl Özkaya Pasajı üstü.
Bursa Şubesi:
Tahtakale Vezir Cad. Kent İşhanı Kat: 5.
Zonguldak Şubesi:
Fevzipaşa Cad. Maliye Sok. No: 7/3

Çocuklarımızın Öldürülmemesi İçin Birlikte Mücadele Edelim!

Faşizm, sermaye sınıfının bilinçlenen ve hakkını aramaya başlayan emekçi yığınlara karşı uyguladığı baskı ve zulüm düzenidir.

Günümüz Türkiyesi'nde Milliyetçi Cephe iktidarı ile başlayan faşizan Eylemler son derece korkunç boyutlara ulaşmaya başlamış, MC'nin iktidara geliş tarihi olan Mayıs 1975 den bu yana faşist eylemciler 49 genci öldürmüşler ve yüzleri aşan yaralı ile ülkemizi bir yıl içinde kana boyamışlardır.

8 Nisan 1976 günü SBF ve Hacettepeye yapılan komando saldırısında üç genç daha öldürüldü, çok sayıda genç de yaralandı. Bütün bu faşist cinayetler ne ilktir ne de son. Bu saldırıların hedefi öğrenci ve işçilerdir.

Biz analar, emekçi kadınlar ve emekçi karıları olarak bu cinayetlere ve saldırılara son verilmesini, evlatlarımızın okula korku içinde giderek okuyamaz durumdan kurtarılmasını, can güvenliklerinin sağlanmasını istiyoruz. Bunun için Ankara'da bazı yüksek okullarda olduğu gibi ülkenin her okulunda veli komiteleri kurulmasını sağlayarak, çocuklarımızı kendimiz okula götürüp getirmeye çalışmalıyız.

Bizler yaşama can veren analar olarak :

— Tüm bu cinayetlerin sorumlusu olan Ülkü Ocaklarının kapatılmasını,

— Güvenlik kuvetlerinin, iktidarın değil tüm ulusun güvencesi haline getirilmesini,

— Bize evlat acısından başka birşey getirmeyen MC in iktidardan çekilmesini istiyoruz.

Unutmayalım ki biz kadınların katkısı olmadan çocuklarımız can ve eğitim güvenliğine kavuşamaz, yurdumuzda gerçek bir demokrasi kurulamaz.

DERNEĞİMİZ ÜYESİ SİBEL FINDIKOĞLU'NUN NİŞANLISI HAKAN YURDAKULER SON FAŞİST CİNAYETLERİN KURBANI OLMUŞTUR.

BU OLAY DOLAYISIYLE FAŞİZMİ BİR KEZ DAHA LANETLER, TÜM KADINLARI FAŞİZME GEÇİT VERMEMEK ÜZERE ELELE VERMEĞE ÇAĞIRIRIZ.

ANA-ÇOCUK VE KADIN SAĞLIĞI ÜZERİNE SOHBET

BEYAZIN DA BEYAZI VAR

Son bir kaç yıldan beri deterjan denilen temizleyici kimyasal maddelerin kadınlarımızın günlük temizlik işlerini bir hayli kolaylaştırdığını kabullenmek gerekir. Televizyon radyo ve basın yoluyla bol bol reklamları yapılan bu maddelerin faydaları yanında bir çok da zararları olduğunu bütün hanımların bilmesinde yarar olacağı görüşüyle bu sayıdaki sağlık köşemizi bu konuya ayırdık.

Deterjanların zararlı etkilerinin başında Kontakt dermit (temes dermiti) denilen bir çeşit ekzamaya sebep oluşları gelir. Bugün evinde çamaşır bulaşık işleriyle fazlaca uğraşan hanımların yarısından fazlasında bu hastalık vardır. Hastalığa yakalanma şansı, kişinin bünyesinin de elverişli olmasıyla daha da artar. Hastalık, uzun zaman bu maddelerle temizlik yapıldıktan sonra ellerde kızarıklık, yanma ve kaşıntı ile başlar. Bu maddelerle ellerin teması devam ettiği sürece kaşıntı şiddetlenir, su dolu kabarcıklar oluşur. Daha sonra ellerdeki kepeklenme ve derin çatlaklarla hastalık kronikleşir. Direnci kırılmış böyle derilerden mikroplar kolaylıkla girerek yaraların şiddetlenmesine sebep olur. Bu kişilerde tırnak çevresi de iltihaplanır ve «Perionixis» dediğimiz hal meydana gelir. Tırnak çevresi kızarır, şişer, sıkmakla tırnağın çevresinden cerahat sızar. Sonuçta tırnakta hastalığa iştirak eder. Böyle tırnaklara mantarlar kolaylıkla oturur, ve tırnak eğri-büğrü olarak kalınlaşır rengi kararır ve bazen de düşer. Yeniden çıkan tırnakta ayni akıbete uğrar.

Deterjanlı maddelerin yaptığı ikinci bir hastalık şekli de gövdede kaşıntı ve yaygın kızarıklıkla kendini gösterir. Bu hal, genellikle yeni doğan çocukların çamaşır ve bezlerinin bu maddelerle yıkanması sonucu oluşur. Yeni doğan çocuğun taptaze derisine, insan vücuduna son derece yabancı bu maddelerin teması ile önceleri kaba etlerde ve apış arasında kızarıklık ve sulanma olur. Buralara çocuğun idrarının ve gaitasının teması sonucu (bebeğin uzun süre kundaklı kalmasıyla) bu kızarıklık daha da şiddetlenir ve tüm vücudu kaplayabilir.

Bu tür hastalıkların tıbbi tedavisine burada değinmeyeceğiz. Ancak artık çok yaygınlaşan bu maddelerin zararlı etkilerinden korunma yollarını herkesin öğrenmesi açısından bir-iki yöntemi şöyle sıralayabiliriz.

1 — Bulaşık ve çamaşır yıkarken içi astarlı lastik eldiven giymek.

2 — Çocukların çamaşır ve bezlerini beyaz sabun dışında hiçbir kimyasal madde kullanmamak.

Bilmeyerek bu hastalığa yakalanan kadın ve çocukların bir an önce tedavileri ve hastalıkların ilerlememesi açısından doktora başvurmaları gerekir.

Dr. Salih AKFIRAT
Deri ve Zührevi Hastalıklar Müt.

İlerici Kadınlar Derneği adına sahibi : **BERİA ONGER**
Yazişleri Müdürü : **ZUHAL MERİÇ**

Yıllık abonesi: 18,— T.L.
★
Baskı : Yeni Ofset

Yazışma adresi : **Horhor Cad. Tayyareci Orhan Sk. No: 7/1 Aksaray-İstanbul**
Fiyatı : 150 kuruş

30.4.1976